RUSKI INWALID

№. 48.

PIĄTEK. 27 Lutego 1820 r.

CZYLI

WIADOMOŚCI WOJENNE.

Treść. Wiadomości Kraiowe: z Petersburga. Królestwo Polskie z Warszawy. Wiadomości Zagraniczne: Francyia. Hiszpaniia. Rozmaitości.

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

z Petersburga, 27 Lutego.

Pozawczora o godzinie 10tey z rana rospoczęły się exekwiie po s. p. Xiążęciu *de Berry*. Kościoł tuteyszy katolicki smutny lecz oraz i okazały wystawiał obraz żałoby. Front iego wychodzący na *Newski prospekt* zewnątrz był okryty kirem, po którym rozrzucone lilie francuzkie srebrem haftowane, przerażaiący czyniły widok. Nad wielkiemi kościelnemi drzwiami wysoko unosiły się herby Królów francuzkich, a poniżey nad też drzwi spadała gwiazda orderu *S. Ducha*. Te oznaki żałobney pompy umieszczone zewnątrz, sciągnęły przed kościół niezliczone mnóstwo ludu, który cały przyległy bulewar i nayszerszą w stolicy *ulicę Newskiego prospektu* zaymował tak, iż z trudnością można się było przecisnąć. Przed drzwiami kościoła tak od wielkiey ulicy iak od dziedzińca policyia przestrzegała porządku. Pomimo iednak wszelką iey usilność kościoł był zapełniony tak dalece, iż się obrócić niepodobno było. Katafalk wznosił się na ośmiu stopniach czarnym suknem obitych, na środku stał postument, a na tym trumna, przed którą na trzech stopniach wzniesiony taboret okryty także kirem usianym śrebrnemi liliami, mieścił na złotem węzgłowiu znaki dostoieństwa zmarłego. Nieprzeliczone swiatła goreiące w ogromnych lichtaczach, rozlewały blask ponury w tey świątyni załobney, zupełnie powleczoney czarnym suknem. Po scianach bokowych w kościele pozawieszane były także herby Francii, a każda świeca ozdobiona była herbem lub cyfrą zmarłego. Wielką żałobną mszę celebrował JW Metropolita *Siestrzencewicz*. Hrabia de la *Feronnay* oraz inni zagraniczni posłowie, tudzież znakomite osoby stolicy tuteyszey w załobnem ubraniu siedziały po obustron katafalku. Między temi znaydował się także konsul hisz-

pański Francisco de *Colombi*. Za ledwie rospoczęła się msza, spostrzeżono że począł się mienić na twarzy, zbladł niezmiernie, po tem spadł z krzesła; odniesiono go do zakrystyi, rozebrano, lecz pomimo wszelkie starania iuż go niepowrocono do życia.— Nabożeństwo żałobne skończyło się o południu.

Królestwo Polskie.

z Warszawy, 26 *Lutego*.

WYIĄTEK.

Z Regulaminu dla Komór celnych Rossyyskich w Cesarstwie Rossyyskiem i Królestwie Polskiem dla handlu lądowego na granicy zachodniey ustanowionych.

Ciąg Dalszy.

Dział II.

O głównych Komorach celnych Rossyyskich w Królestwie Polskiem.

O głównych komorach celnych.

§. 618. W Królestwie Polskiem ustanawiaią się trzy główne Komory celne; iedna pierwszey klassy w Warszawie, i dwie klassy drugiey w Lublinie i w Nowym-Dworze.

O towarach spławianych Bugiem.

§. 619. Na komorę główną drugiey klassy w Nowym-Dworze wkłada się szczególnie expedycya towarów wprowadzanych, spławianych Bugiem.

O podległości głównych Komór.

§. 620. Powyższe trzy Komory zostaią pod bezpośrednią zwierzchnością głównev Administracyi Komór celnych Rossyyskich w Warszawie.

O poborze cła.

§. 621. Te Komory pobieraią cło wewnętrzne, czyli konsumpcyyne i wchodowe od wszelkich towarów i produkcyy, których wprowadzenie do Rossyi iest dozwolone. Też mogą równie pobierać cło wychodowe od wszelkich towarów i płodów wyprowadzanych z Rossyi do kraiów zagranicznych na które podana im będzie deklaracya.

O monecie na opłatę cła.

§. 622. Cło może bydź opłacone stosownie do życzenia właściciela towarów albo w monecie srebrney, lub assygnatami banku państwa, podług kursu dla Cesarstwa na każdy rok oznaczonego, lub nakoniec w monecie brzeczącey Polskiey.

O wydawaniu kwitów.

§. 623. Komory wydaią kwity z pobraney opłaty cła konsumpcyynego, wchodowego i wychodowego na dowód wprowadzenia i wyprowadzenia towarów i płodów na wspomnionych komorach opłaconych.

O plombowaniu Collis.

§. 624. Powyżey wymienione komory wraz z Polskiemi, każda s swey strony, plombuią collis towarów, za które cło opłacone zostało, a które przeznaczone są do Rossyi, lub za zewnętrzną granicę Królestwa Polskiego po przybyciu zaś takowych towarów na granicę, czyli na linią kontrollową; plomby odeymuią się właściwie przez urzędników Rossyyskich zdięte z towarów odsyłaią się wraz z reiestrami do administracyi główney w Warszawie, i służyć będą za dowod rzetelności podań.

O wydawaniu ceduł (listów konwoiowych.)

§. 635. Też Komory udzielaią ceduły (*listy konwoiowe*) na towary, za które cło pobrane zostało do przeprowadzenia na granicę wewnętrzną, czyli na liniią kontrollową. Podobne ceduły (*listy konwoiowe*) wydawane będą na rzeczone towary i przez główne komory celne Polskie.

O pełnieniu obowiązków.

§. 626. Komory w wykonywaniu obowiązków swoich stosuią się do istnących przepisów i poleceń względem administracyi celney.

O opłacie cła na komorach głównych.

§. 627. Towary sprowadzone, przeznaczone do Rossyi, zaraz po przybyciu swoiem na rzeczone komory powinny bydź zadeklarowane, i cło od nich opłacone, wyłączaiąc przypadki w §. 628, 629, i 630 oznaczone.

O pozwoleniu mienia składu na Komorze Warszawskiey.

§. 628. Gdy z mocy naywyższego ukazu miasto Warszawa iest ogłoszone mieyscem składowem, oraz gdy wszystkim kupcom Rossyyskim maiącym prawo składu w Rossyi dozwolono iest korzystać z takowego prawa i w Warszawie; w skutek więc tego pozwala się

im składać na komorze Warszawskiey towary zagraniczne, przeznaczone do Rossyi, i trzymać ie na składzie w przeciągu terminu dla wszystkich komor głównych celnych pierwszey klassy, o którym wymieniono będzie niżey, na pakhauzach celnych, nie opłacaiąc za nie cła. Tym końcem ma bydź przeznaczony oddzielny pakhauz zostaiący pod wspólnym dozorem urzędników Rossyyskich i Polskich.

O pozwoleniu prowadzenia towarów na skład do Rossyi.

§. 629. Gdyby atoli kupcy Rossyyscy, maiący przywiley składu i mieszkaiący w mieście Rossyyskiem, w którem iest główna Komora pierwszey klassy, prowadzili przez Królestwo Polskie towary zagraniczne do Rossyi w kierunku przez Warszawę, takowi mogą ie składać na pakhauzach Komory składowey. Rossyyskiey w Warszawie będącey, iak się rzekło w artykule poprzedzaiącym, lub prowadzić takowe towary do Komory główney w mieyscu ich zamieszkania będącey, składaiąc ie tam stosownie do przepisów w tey mierze wydanych.

O towarach prowadzonych przez Komory w Lublinie i Nowym Dworze.

§. 630. Gdyby kupcy Rossyyscy, o których namieniono w artykule poprzedzaiącym wzięli kierunek z swoiemi transportami przez inne główne Komory Rossyyskie drugiey klassy w Królestwie Polskiem położone, iako to, na Lublin i Nowydwór; w takim razie zostawuie się do ich woli opłacać cło od tych towarów na rzeczonych Komorach, lub nie; lecz w ostatnim przypadku, po uskutecznieniu szczegółowey rewizyi ich towarów, dany będzie rachunek należytości, które do skarbu opłacić maią, zostawuiąc im do woli uskutecznienie tey opłaty na komorze główney Rossyyskiey w mieyscu ich zamieszkania będącey.

O wolnem przepuszczaniu towarów, od których cło na Komorach głównych opła-cane zostało.

§. 631. Towary, od których opłacone zostało cło na Komorach głównych w Królestwie Polskiem ustanowionych przeznaczone do Rossyi lub za granicę, nie mogą bydź rewidowane ani przez Komory kontrolluiące, ani deklaracyyne, na granicy zewnętrzney Królestwa Polskiego, ieżeli ilość i znaki collis znalezione będą w takim stanie, iak iest w cedułach (*listach konwoiowych*) oznaczono, plomby zaś na towarach w całości i nieuszkodzone tak, iżby towary wyięte bydź mogły.

Dział III.

O główney Administracyi interessów handlowych i celnych w Warszawie.

O zaprowadzeniu główney Administracyi.

§. 632. W Warszawie ustanawia się główna Administracya, zawiadywaniu którey podległe są wszelkie interessa handlowe i celne Rossyyskie: 1mo w Królestwie Polskiem, i 2do na całey lądowey Europeyskiey granicy Cesarstwa Rossyyskiego od Polangen do Dubossarów inclusive, nie wyłączaiąc nawet linii średniey między Cesarstwem Rossyyskiem a Królestwem Polskiem. Składa się z Naczelnika, dwóch członków, sekretarza i urzędników do rewizyi rejestrów i rachunków składanych w rzeczoney Administracyi przez Komory deklaracyyne Rossyyskie na zewnętrzney granicy Królestwa będące, tudzież Komory główne Rossyyskie w Królestwie ustanowione, oraz przez wszystkie Komory na średniey linii między Cesarstwem a Królestwem.

O baczeniu na bieg handlu.

§. 633. Główna Administracya baczy na bieg handlu Rossyyskiego, prowadzonego w Królestwie Polskiem, i przez Królestwo, niemniey iak i na granicy zachodniey lądowey Europeyskiey Państwa Rossyyskiego w artykule 632 oznaczoney.

§. 634. Rzeczona Administracya odbiera doniesienia od Komor celnych Rossyyskich w artykule 632 wymienionych; takowe doniesienia Komory obowiązane są przesyłać o wszystkich towarach sprowadzanych, które do Rossyi są przeznaczone.

O podległości główney administracyi.

§. 635. Taż Administracya iest podległą Ministrowi Finansów i Departamentowi handlu zewnętrznego, i powinna dopełniać i baczyć na wykonanie wszelkich poleceń, które odbierać będzie.

(Dalszy ciąg iutro.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Francija.

z Paryża, 19 *Lutego*.

Wszystkie tuteysze władze cywilne i woyskowe, członki rady mieyskiey, marszałkowie, oficerowie Sztabu gwardyi narodowey i inni, niemniey też zwierchności mieyskie z Rouan i Gisors podali Królowi adressa smutku swoiego z powodu bolesney śmierci Xiążęcia de *Berry*.

Dnia 14 i 15 b. m. wszystkie teatra bale publicznie i prywatne w całey stolicy były to pozamykane to odłożone na czas dalszy, a smutek powszechny na wszystkich okazywał się twarzach.

Od dnia wczorayszego zamek luwrski stoi otworem. Tam to w wielkiey sali zwłoki Xiążęcia de *Berry* wystawione są na łożu paradnem z odtkrytą głową. Kiedy Xiąże de *Bourbon* zbliżył się do tego smutnego mieysca, tak się rozczulił i zasłabł, że go musiano wynieść.

Rzecz iest godna uwagi, iż Xiąże de *Berry* umarł na temże łożku, na którem pierwszą noc przepędził przybywszy na ziemię francuzką w roku 1814, a mianowicie na łożku Sekretarza dyrekcyi opery, niegdyś officialisty mieyskiego w Cherbourg.

W Niedzielę 13 b. m. Xiąże *Berry* przed udaniem się na operę, rozkazał rozdać 1000 franków ubogim stolicy tuteyszey. A tak ostatnie słowa iego były tłomaczami serca przepełnionego dobrocią. Process zabóycy iego toczy się teraz formalnie, zawsze on ieszcze pełen iest złości. Kiedy stawiono go przed ciałem Xiążęcia poznał swoią ofiarę i wyznał że puginał, który mu pokazano, do niego należał. Na ten widok nikt z obecnych łez utrzymać, niemógł; lecz zaboyca był spokoyny i oboiętny. Utrzymuią go teraz w więzieniu *Conciergerie* pod dozorem dwóch żandarmów i oficera. Przedsięwzięto oraz wszelkie środki aby śmierci sobie niezadał. Z początku nic ieść niechciał; lecz potem zaniechał tego przedsięwzięcia.

Hiszpanija.

z Madrytu, 7 *Lutego*.

Wiadomości urzędowe z Kadyxu do 3. b. m. dochodzą, a treść iest taka: Jenerał *Freyre* przeniosł swą głowną kwaterę do *Porto Santa Maria*, a iego woyska zaięły wszystkie ważnieysze punkta koło Wyspy Leona, gdzie rokoszanie obleżeni są od morza i lądu. Brak żywności co raz bardziey im się naprzykrza. Ztąd więc wnosić można, iż się wkrótce poddadzą bez wszelkiego krwi rozlewu. Jeden z oddziałów ich woyska wysłany po żywność do okolic Wexer i Conin odcięty iest przez woyska Królewskie i niemaiąc żadnego związku z wyspą, rosproszył się z rozpaczy wzdłuż po brzegu gibraltarskim, a oddział woysk Królewskich pod dowodztwem Jenerała Jozefa *O'Donel* prześladuie go ciągle. W Kadyxie zaś i w całem Królestwie zupełna spokoyność panuie.

Włochy.

13 *Lutego*, Xiężna Wallii przybyła do Livorny 10. b. m. Nieliczny iest iey orszak. W kilka godzin poźniey nadbiegł do niey goniec z Londynu z doniesieniem o śmierci Króla

— Xiąże Królewic duński, następca tronu, zwiedzał niedawno wierzchołek Wezuwisza zawsze wyrzucaiący ognie. Uczeni *Davy* i *Monticelli* towarzyszyli mu w tey podróży. Z doswiadczeń Pana *Davy* okazałosię że lawa wypływaiąca z góry niezostawuie po sobie węgli, a popioł iey wrzucony do wody wre i sprawuie nieiako mały wulkan. Te i podobne doswiadczenia czynią nam nadzieie, iż wkrótce będziemy mieli dalsze wiadomości o naturze gór ognistych, co dotychczas było taiemnicą.

Przez okręt przybyły z Smirny niedawno, otrzymano wiadomość o strasznym pożarze. Część tego miasta zamieszkana przez Europeyczyków, była w wielkiem niebespieczeństwie; lecz fregaty francuzkie stoiące w porcie niemało przyczyniły się do ratunku. Strata dochodzi 5 milionów piastrów tureckich.

Kurs Petersburski.

Dukat: hollend: nowy —	rubli as:	— 11 k. 20.
Ditto — Ditto stary —	Ditto	— 11 — 10
Rubel srebrny —	— Ditto	— 3 — 75.

w Petersburgu,
w drukarni woiennej Głównego Sztabu JEGO CESARSKIEY MŚCI.